

24.5.2024

Huoltovarmuuskeskuksen näkemyksiä Yleisradion merkityksestä huoltovarmuudelle

Kiitämme mahdollisuudesta kertoa näkemyksistämme Yleisradion tehtävää ja rahoitusta arvioivalle parlamentaariselle työryhmälle.

Keskeisimmät huoltovarmuuteen tehtävät liittyvät viranomaistiedottamiseen sekä rooliin journalistisessa tiedonvälityksessä ja henkisessä kriisinkestävyudessa. Normaaliaikoina tehtävät ovat osin erilaiset kuin poikkeusoloissa tai puolustustilan aikana. Vaikeina aikoina tarvittava kyvykkyys rakennetaan ja sitä ylläpidetään normaalioloissa.

Viranomaistiedotteiden välittämisessä Yleisradion rooli on ratkaiseva. Tekniset järjestelmät edellyttävät usein myös varajärjestelmiä, ja jatkuvaa kehitys- ja harjoitustoimintaa. Vastaavaan varautumiseen ei ole yksityisillä yrityksillä mahdollisuuksia. Tv- ja radiojakeluverkkojen toiminnalle poikkeusoloissa on merkittäviä toimintavaatimuksia. Tätä työtä tehdään osin yhteistyössä Digita Oy:n kanssa. Vaaratiedotteiden, liikenne- ja säätiedotteiden maantieteellinen kattavuus ja kielellinen saavutettavuus ovat tärkeitä huoltovarmuuden kannalta.

Rooli journalistisessa tiedonvälityksessä on tärkeä kansakunnan tilannekuvan kannalta. Moniääninen journalismi on tärkeää, eikä tilanne ole tällä hetkellä optimaalinen. Suomessa on jo laajoja alueita, joissa ei jaeta päivittäin sanomalehteä, minkä vuoksi Yleisradion alueellinen kattavuus on tärkeää. Vaalilähetykset tukevat demokraattista keskustelua, ja vaalien tuloksista raportointi vahvistaa luottamusta järjestelmän toimivuuteen. Suunniteltu yhteistyö Ruotsin yleisradioyhtiön kanssa parantaa sisällöntuotannon kykyä toimia kriisioloissa.

Henkinen kriisinkestävyys tarkoittaa Yleisradion tehtäväkentässä selkeästi eri asioita normaaliaikoina ja poikkeusoloissa. Kulttuuritarjonta ja lapsille suunnattu ohjelmatarjonta vahvistavat kuvaa moninaisesta suomalaisuudesta. Vaikeina aikoina myös viihteen ja kulttuurin merkitys kasvaa.

Näiden lisäksi Yleisradion panos on merkittävä **Huoltovarmuusorganisaatiossa**. Yleisradio on keskeinen toimija Mediapoolissa, ja vahvasti myös mukana Digipoolin harjoitustoiminnassa sekä Yksityisen turvallisuusalan poolissa. Pooleissa tapahtuva työ on suomalaisen huoltovarmuuden kivijalka.

Innovaatiot tukevat medialukutaitoa. Medioiden ja yleisöjen muuttuminen asettaa uusia vaatimuksia mediataloille. Yleisradio on vahvan asemansa vuoksi pystynyt kehittämään väestölle palveluja esimerkiksi informaatiovaikuttamisen tunnistamiseksi. On pohdittava, mitkä olisivat keinot hyödyntää Yleisradiossa tehtyjä innovaatioita laajemmin kotimaisten toimijoiden kesken.